

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/33/2022
Identifikačné číslo spisu:	1218010583
Dátum vydania rozhodnutia:	11.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Patrik Príbelský
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1218010583.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a sudcov JUDr. Františka Moznera a JUDr. Emila Klemaníča na neverejnom zasadnutí konanom 11. októbra 2022 v Bratislave s verejným vyhlásením rozsudku v trestnej veci obvineného G. Ž. pre prečin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky podanom proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018 takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018

b o l p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 34 ods. 2, § 43 a 61 ods. 2 Trestného zákona v neprospech obvineného G. Ž..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku rozsudok Okresného súdu Bratislava II., sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018 v časti vo výroku o treste zákazu činnosti z r u š u j e .

III. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Bratislava II p r i k a z u j e, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018 bol obvinený G. Ž. uznaný za vinného zo spáchania prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. a) Trestného zákona v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa dopustil na skutkovom základe, že

v čase od 23.00 hod. dňa 16.01.2017 do 21.00 hod dňa 18.01.2017 sa pokúsil odcudziť osobné motorové vozidlo zn. Škoda Octavia, striebornej svetlej metalízy, EČV: P. XXXX., rok výroby 2009 VIN: O., ktoré bolo zaparkované na U. ulici v X., v blízkosti križovatky s X. D., a to tým spôsobom, že nezisteným predmetom zlomil vložku dverí na vodičových dverách vozidla, následne vnikol do vozidla,

kde vytrhol kryt v okolí rýchlostnej páky, taktiež zlomil hlavu rýchlostnej páky, čím znefunkčnil radenie rýchlostí na vozidle a kovovým upraveným šesťhranom, ktorý zasunul do zámku spínacej skrinky, poškodil spínaciu skrinku, čím takto uvedeným skutkom spôsobil poškodenému Ž. Ž. škodu, ktorá by vznikla odcudzením vozidla vo výške 8450,-€, ďalej škodu vo výške 1.211,90 € spôsobenú poškodením motorového vozidla, ktorú v časti vo výške 1.061,90 € obvinený uhradil A., škodu vo výške 150,-€, ktorá tvorila spoluúčasť pri havarijnom poistení motorového vozidla Škoda Octavia, striebornej svetlej metalízy EČV: P. XXX X. vo A., poškodenému neuhradil.

Za to bol menovanému uložený podľa § 212 ods. 3, § 42 ods. 1, § 37 písm. m), § 36 písm. j), písm. n) Trestného zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 14 (štrnásť) mesiacov; pričom na výkon trestu odňatia slobody bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona mu súd uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 18 (osemnásť) mesiacov. Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obvinenému zároveň uložil nahradiť škodu poškodenému Z. Z., nar. XX. T. XXXX, vo výške 150,-€. Súčasne zrušil trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava, II sp. zn. OT/123/2017, z 26. marca 2017 vo výroku o treste ako aj všetky rozhodnutia obsahovo naň nadväzujúce.

Proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018 podala ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky dovolanie na podnet predsedníčky Okresného súdu Bratislava V, a to v prospech obvineného G. Ž. s poukazom na údajné naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku [bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa].

Ministerka spravodlivosti Slovenskej republiky v dovolaní nasledovne argumentovala.

„Odsúdenému boli doposiaľ uložené nasledujúce tresty zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktoré ešte nemá vykonané:

Trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. OT/4/2014, z 11. januára 2014 (právoplatný dňa 11. januára 2014) bol odsúdenému o. i. uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 3 roky.

Trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok, sp. zn. OT/23/2014, z 8. apríla 2014 (právoplatný 8. apríla 2014) bol odsúdenému o. i. uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 4 roky.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 5T/124/2012, z 24. apríla 2015 (právoplatný 24. mája 2015) bol odsúdenému o. i. uložený trest zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na 3 roky.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018 (právoplatný 9. októbra 2018) bol odsúdenému o. i. uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 18 mesiacov.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 3T/12/2019, z 26. septembra 2019 (právoplatný 26. septembra 2019) bol odsúdenému o. i. uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 4 roky.

Odsúdenému bol teda uložený trest zákazu činnosti v celkovej dĺžke 15 rokov a 6 mesiacov.

Plynutie trestov zákazu činnosti viesť motorové vozidlá bolo u odsúdeného niekoľkokrát prerušené výkonom nepodmienečných trestov odňatia slobody v trvaní:

- od 18. júna 2014 do 4. júla 2016,
- od 11. mája 2017 do 8. decembra 2020,
- od 8. decembra 2020 do 7. januára 2021.

Vzhľadom na vyššie uvedené, plynú tresty zákazu činnosti odsúdenému nasledovne:

Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá uložený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. OT/4/2014, z 11. januára 2014 plynie od 11. januára 2014 s prerušeniami do 22. augusta 2022.

Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá uložený trestným rozkazom Okresného súdu Pezinok, sp. zn. OT/23/2014, z 8. apríla 2014 plynie od 22. augusta 2022 do 21. augusta 2026.

Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn. 5T/124/2012, z 24. apríla 2015 plynie od 21. augusta 2026 do 20. augusta 2029.

Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018 plynie od 20. augusta 2029 do 19. februára 2031.

Trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, sp. zn.

3T/12/2019, z 26. septembra 2019 plyní od 19. februára 2031 do 18. februára 2035.

Doba výkonu trestu zákazu činnosti odsúdenému vzhľadom na vyššie uvedené plynula len od 11. januára 2014 do 18. júna 2014, od 4. júla 2016 do 11. mája 2017 a od 7. januára 2021 do súčasnosti.

Okresný súd Bratislava II v konaní so, sp. zn. 3T/64/2018, teda uložil odsúdenému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktorý presiahol maximálnu zákonom určenú dobu uloženia tohto trestu (10 rokov), pretože v momente vydania rozsudku mal odsúdený nevykonané tresty zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 8 rokov, 8 mesiacov a 12 dní.

Okresný súd uložil trest vo výmere 1 rok a 6 mesiacov, ktorý spolu s už uloženými a nevykonanými trestami predstavoval dohromady zákaz činnosti viesť motorové vozidlá v dĺžke 10 rokov, 2 mesiace a 12 dní.

Okresný súd tak pri ukladaní trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá pochybil a v rozpore s ustanovením § 61 ods. 2 Trestného zákona uložil odsúdenému trest zákazu činnosti presahujúci 10 rokov, následkom čoho mu uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Konaním Okresného súdu Bratislava II bol porušený zákon v ustanovení § 31 ods. 2 Trestného zákona a ustanovení § 61 ods. 2, ods. 8 Trestného zákona.

Lehota na podanie dovolania podľa § 370 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku uplynie dňa 30. novembra 2021.

Pre úplnosť uvádzam, že obdobného pochybenia sa dopustil aj Okresný súd Bratislava V v trestnej veci vedenej pod sp. zn. 3T/12/2019, keď uložil odsúdenému okrem iného aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v dĺžke 4 roky, pričom trest uložený v takejto dĺžke bol rovnako uložený mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, preto som aj v tejto trestnej veci proti výroku o treste zákazu činnosti podala dovolanie".

Navrhla preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018 bol vo výroku o treste zákazu činnosti porušený zákon v ustanovení § 31 ods. 2, § 61 ods. 2, ods. 8 Trestného zákona v neprospech G. Ž.. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku, aby napadnutý rozsudok Okresného súdu Bratislava II, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018 vo výroku o treste zákazu činnosti zrušil a zrušil tiež všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo jeho zrušením, stratili podklad. Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku, aby Okresnému súdu Bratislava II prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu sa vyjadril obvinený prostredníctvom obhajcu.

„Odsúdený uvádza, že sa s obsahom ako aj dôvodmi dovolania v plnom rozsahu stotožňuje, a preto navrhuje dovolaciemu súdu, aby dovolaniu vyhovel".

Samostatným podaním sa obvinený ešte pripojil k vyjadreniu svojho obhajcu a upriamil pozornosť na konanie vedené na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 4T/65/2021, ktoré má obsahovo nadväzovať na skutok, ktorý je predmetom dovolania ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky.

Využívajúc svoje právo podľa § 376 Trestného poriadku sa k podanému dovolaniu vyjadril aj prokurátor, a síce v podstate takto:

„Po preskúmaní dovolania ministerky spravodlivosti z 11. júna 2021 konštatujem, že dovolanie je dôvodné, nakoľko Okresný súd Bratislava II uložil odsúdenému G. Ž. trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu, ktorý presiahol maximálnu zákonom určenú dobu uloženia tohto trestu (10 rokov), pretože v momentne vydania rozsudku mal odsúdený nevykonané tresty zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 8 rokov 8 mesiacov a 12 dní, pričom Okresný súd Bratislava II v konaní, sp. zn. 3T/64/2018, uložil trest zákazu činnosti vo výmere 1 rok a 6 mesiacov, ktorý spolu s už uloženými a nevykonanými trestami zákazu činnosti predstavoval dohromady zákaz činnosti viesť motorové vozidlá v dĺžke 10 rokov 2 mesiace a 12 dní. Uvedená skutočnosť vyplýva najmä z odpisu registra trestov obvineného G. Ž., ako aj z lustrácie evidencie väzňov, z ktorej vyplýva prerušenie plynutia trestov zákazu činnosti viesť motorové vozidlá z dôvodu výkonu nepodmienečných trestov odňatia slobody odsúdeného G. Ž., a to v období od 18. júna 2014 do 4. júla 2016 a od 11. mája 2017 do 7. januára 2021".

+ + +

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní ministerky spravodlivosti Slovenskej republiky skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 1 Trestného poriadku], na podnet osoby, ktorej zákon právo na podanie dovolania z dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku nepriznáva, v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), že dovolanie spĺňa obligatórne a obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku). Obvinený zároveň bol v konaní o dovolaní zastúpený obhajcom (§ 373 ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych, procesných a hmotnoprávných chýb. Dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená, preto predstavuje výnimočný prielom do inštitútu právoplatnosti, ktorá je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú z tohto dôvodu striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia. Dovolací súd preto nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy.

K dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku:

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa - to znamená, že

- obvinenému bol uložený trest mimo trestnej sadzby ustanovenej v Trestnom zákone alebo
- obvinenému bol uložený taký druh trestu, ktorý Trestný zákon nepripúšťa.

Uložením trestu mimo zákonnej trestnej sadzby sa rozumie uloženie trestu odňatia slobody obvinenému mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom za trestný čin, zo spáchania ktorého bol uznaný vinným ako aj prekročenie maximálne povolenej výmery trestu (trestu domáceho väzenia, trestu povinnej práce, peňažného trestu, zákazu činnosti, zákazu pobytu a vyhostenia a pod.).

Dovolanie možno podať aj vtedy, ak súd uložil obvinenému taký druh trestu, ktorý Trestný zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa (napr. uloženie trestu zákazu pobytu za nedbanlivostný trestný čin). Tento dovolací dôvod možno použiť aj v prípadoch, pri ktorých boli súčasne uložené tresty, pričom Trestný poriadok uloženie takýchto trestov súčasne nepripúšťa - § 34 ods. 7 Trestného zákona.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

Ministerka spravodlivosti v podstate namietala, že Okresný súd Bratislava II pochybil, keď v rozpore s § 61 ods. 2 Trestného zákona obvinenému uložil trest zákazu činnosti viesť motorové vozidla presahujúci 10 rokov. V dôsledku toho mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Podľa § 61 ods. 8 Trestného zákona do doby výkonu trestu zákazu činnosti sa nezapočítava doba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a doba výkonu väzby; započítava sa však doba, počas ktorej bolo páchatelovi pred právoplatnosťou rozsudku podľa osobitných predpisov odňaté oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom zákazu, a doba, počas ktorej už nesmel na základe opatrenia štátneho orgánu túto činnosť vykonávať.

Z tohto zákonného ustanovenia vyplýva, že len výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody (a nič iné) odkladá začiatok plynutia výkonu trestu zákazu činnosti. Aj s ohľadom na jeho znenie nemožno vysloviť, že už vykonávaná sankcia zákazu činnosti odkladá začiatok výkonu trestu zákazu činnosti, a preto platí, že výkon trestu zákazu činnosti začína zásadne právoplatnosťou rozsudku alebo trestného rozkazu. Tento začiatok odkladá len výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody, ktorý obvinený vykonáva, alebo má vykonať.

V posudzovanej veci bola situácia skutočne taká, ako ju načrtla samotná dovolateľka, najvyšší súd preto bez toho, aby sa opakoval, uvádza, že k ňou tvrdenému sa prikláňa a dáva jej v tom za pravdu.

Súd prvého stupňa skutočne rozsudkom, sp. zn. 3T/64/2018, z 9. októbra 2018, predmetným trestom zákazu činnosti uloženým na dobu 18-tich mesiacov, presiahol maximálnu zákonom stanovenú dobu uloženia tohto trestu - 10 rokov, pretože G. Ž. mal momentom vydania tohto rozhodnutia nevykonané tresty zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v dobe 8 rokov, 8 mesiacov a 12 dní.

Podľa § 34 ods. 2 Trestného zákona páchateľovi možno uložiť len taký druh trestu a len v takej výmere, ako je to ustanovené v tomto zákone, pričom tento zákon v osobitnej časti ustanovuje len trestné sadzby trestu odňatia slobody.

Podľa § 43 Trestného zákona ak súd odsudzuje páchateľa za trestný čin, ktorý spáchal predtým, než bol trest uložený skorším rozsudkom vykonaný, a ukladá mu trest rovnakého druhu, nesmie tento trest spolu s doteraz nevykonanou časťou trestu uloženého skorším rozsudkom prevyšovať najvyššiu výmeru dovolenú týmto zákonom pre tento druh trestu. Ak je jedným z týchto trestov trest odňatia slobody, rozumie sa takou najvyššou výmerou doba dvadsiatich piatich rokov alebo trest odňatia slobody na doživotie.

Na základe uvedeného najvyšší súd uzatvára, že napadnutým rozsudkom Okresného súdu Bratislava II bol porušený zákon v neprospech obvineného G. Ž., keďže mu bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Zároveň je potrebné uviesť, že ministerka spravodlivosti v podanom dovolaní síce správne identifikovala dovolací dôvod, poukázala však čiastočne na nesprávne ustanovenia Trestného zákona, ktoré mali byť porušené v neprospech obvineného. Toto čiastočné pochybenie však dovolací súd odstránil vlastnou činnosťou.

Dovoláním napadnutým rozsudkom bol preto porušený Trestný zákon v ustanoveniach § 34 ods. 2, § 43 a § 61 ods. 2, a to v neprospech obvineného. V dôsledku toho mu bol uložený trest zákazu činnosti mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Najvyšší súd preto zrušil napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti vo výroku o treste zákazu činnosti a tomuto súdu, ktorý je viazaný právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v tomto rozsudku, prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Nakoľko najvyšší súd s poukazom na vyššie konštatované zistil naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku namietaného ministerkou spravodlivosti rozhodol v konečnom dôsledku tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.